1924-12-15

AFSENDER

Viggo Pedersen

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Dateringsbegrundelse:
Senere påskrift med blyant siger 29/12 1924.

Generel kommentar:
Læsevejledning
Brevet er transskriberet fortløbende
Foto 1 viser side 4 og 1
Foto 2 viser side 2 og 3
De resterende fotos stemmer overens med brevsidernes forløb.

Afsendersted:
Roskilde

Arkivplacering:
Mappe 29 nr. 8a-h

DOKUMENTINDHOLD

Afventer transskription

TRANSSKRIPTION

Afventer transskription

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 29 Nr. 8 A

Roskilde.

Besvaret 29/12 24 Niels forlovet.

Kære Joakim!

Mens det forlød, at Du endnu var i Italien fik jeg tilsendt 2det Hefte af Dine herlige bibelske Billeder med Begtrups Text. Jeg antager, at Du har givet Forlaget Ordre til at sende mig dem. I alle Tilfælde, da jeg igaar erfarede, at Du var vendt tilbage til Danmark – eller maaske endog er i Lund, maa jeg sende Dig en varm Tak for Dine dejlige Billeder, for denne opbyggelige Bog. Og det er [illegible] for „gult“ som man siger, men som

selv, fordi jeg ikke har gjort dette før. Hvor ofte har jeg ikke tænkt over, hvordan Eders Samliv nu former sig uden Agnete. Jeg har ikke mindst tænkt paa Eders lille Marie, som jeg havde saa inderlig ondt af, fordi hun var borte fra Hjemmet paa Agnetes sidste Tider, og som i sin Ungdoms og Barnlighed maa hænge saa haardt til sin Moder. Men I maa jo alle savne hende dybt, Du vel mest af alle. Ak, den gudelige og prægtige Agnete! Naa Der samlede og det jo en stor Trøst baade for Dig og Johan Thomas, at I nu er i samme Hus, – Ja, saa er det et Gode, at I er jeg mener, at Du er saa gavmild! Man skal jo ikke netop afbetale Venlighed; alligevel føler jeg min Fattigdom som et Tryk; jeg mener at jeg aldrig har noget, hvormed jeg kan gøre saadanne smukke Foræringer og bringe Skønhed og glad Vennetanker ind i andres Hjem. Jeg gør intet af den Slags, og selv om jeg endnu gjorde det, hvad jeg for mange Aar siden sommetider lod mig overtale til, saa vilde jeg dog ikke vove at skænke det bort, mindst til en Mester som Du er. Jeg har derfor kun en oprigtig og dybtfølt Tak at sende Dig. For Du ved godt, at det sker gennem en saadan Gave, at Du bringer stor Glæde i sig selv og ligesaa for ved det Sindelag den fremgaar af. Men ogsaa i Sindelaget maa jeg beklage min Senhed i Vendingen. Forresten har jeg mangen Gang med inderlig Medfølelse tænkt om Dig og Dine Børn til Johanne, og ligeledes har jeg ønsket at kunne besøge Dig og Jer alle, for mit Hjerte er nu inderligere knyttet til Jer end Du vel kan mærke. Men da jeg nu har saa skrækkelig svært ved at færdes (jeg var nogenlunde beredt paa at dø af Smerte forleden ved at tage ind til den fri Kbsl. i extraordinær Generalforsamling) - saa laa det fjernt at skrive. Og jeg ved paa mig

2

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 29 Nr. 813

flere. Jeg ved hvilken Lise der var i, at kærlige gode Kvinder omgav mig og hjalp hinanden med at hygge om Børnene og mig, da Elisabeth var død; de holdt alle inderlig af hende. Men hvor megen Trøst der er i fælles Kærlighed og fælles Tro, hver især staar dog med sit eget Savn. Og saa har jeg tænkt paa Emma og Marie, mens Georgia var med dig i Italien. Ja dette var jo godt og en [illegible] Ting. Og jeg vil være uhyre interesseret i en Gang at høre lidt om Eders Rejse og om Udbyttet deraf. Men det har vel nok været meget haardt for dem derhjemme? Jeg hørte af Frk A. S. Thiele, der besøgte os igaar, at hun havde taft Besøg af Eder, og at denne kan Tegn havde været saa rask og saaledes fuld. Naar Deres nye Gang falder lidt til Ro i det Hjem og Tallier samlet, vil jeg gøre en Kraftanstrengelse og med Johanne besøge Jer og udtrykkelig sige ind for det samme hvis er faaet solgt lidt, saa der bliver Raad til den Art Glæder. I bygger ikke langt borte fra den fra Vest. Men det er en Vanskelighed at vi kunne rage Jer op og sikre os at Der hjemme; Jeg maa køre i Automobil til Jer og tilbage igen. Især er Stigningen fra Rosenvænget op til Østerbrogade meget drøj. Ja forhaabentlig mærker I ikke saadan Stigning, I der kan klatre op paa høje Stilladser og lade Jer [illegible] i Svævelsingen. Det er en stor Lykke. Og af hele mit Sjæl ønsker jeg Jer den Glæde, at det maatte lykkes og overstraale hvad smukt I tidligere har gjort. Jeg tænker samtidig paa med hvilke Følelser I der arbejder paa saadanne Værker af saa stor Betydning, under saa stort Ansvar, og saa æresfuldt, og naar det saa lykkes, og det I mærker, at I blev brugt til at forherlige Guds Navn og et – knytte gamle Baand mellem Brødrefolk. Men jeg tror, at under Arbejdets Travlhed er I saa opfyldt af dets

Krav, at De ikke har Tid til at tænke saa meget paa andet end de kunstneriske, tekniske og praktiske Krav fra Stund til Stund. Det ligger vel forud alt det andet. Og De har forhaabentlig paa den Rejse slebet den Sans og det Blik skarpere og indfanget Ideer tilskyndede af det sete.

Jeg beklager meget. Jeg er forsaavidt lykkelig ved min meget beskedne Virksomhed, da jeg ikke andet aldeles ikke i mange Aar med min Kunst magte noget större – alene hvad Omfanget angaar, – sent bort vel paa Vingernes Bæreevne.

Jeg føler i Forhaand en Opfordring til at gjöre et Billedstit

3 Sydenden Frimenighedens Kirke
paa Stevns. Pastor Krebs Lange havde
med flere af hans Kreds set en „Paaske-
morgen", jeg malte til Havrebjerg
Kirke nord for Slagelse, med Engle,
der siddende paa Herrens Gravsten forkyndte
Kvinderne hans Opstandelse. Nu
vil han saa gerne have ~~maa~~ malet
Julebudskabet til Hyrderne paa
Marken og tænkte, de i deres
Kirke kunde opnaa at faa
en „Søster-Engel" af den, de
havde set. Billedet kunde
males paa Mur over Alter-
bordet, men det var klart, at
det skulde være større, end jeg
paa nogen Maade havde Plads
til her, og mit Helbred gør
mig det umuligt – om saa at –

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 29 Nr. 8C

at arbejde paa Stiger og Stilladser. Jeg var glad ved [illegible], men tænkte alle. Da var jeg saa glad, at jeg spurgte [illegible] – under mit Telegram – tænkte bedre Stefan det. [illegible], men jeg tror, de var mere beroliget derved end jeg, der først ved Billedets Aflevering for nylig, følte en vældig Sten falden fra mit Hjerte. Far og Mor var særdeles glade derfor og har været utrolig forstaaende og sød imod Stefan. Denne har ikke heller skaanet sig og har arbejdet vældigt dermed. Det er saa lykkeligt, at han kunde slaa med det her i Ras-kirke i den tomme Sct. Jb. hen

ved Siden af vor Have, saa hans ældste Traels kunde krybe gennem Kirkegaards-Hegnet, naar han [illegible] op til Kirken og havde Far hjem til Maaltiderne. Han gjorde det paa Stedet og havde en kraftig udarbejdet Karton med hertil; og derved var det, jeg kunde følge med det og raade ham, indtil [illegible] kan være [illegible] [illegible] hvis det er malet paa Muren. Nu var der en flad Kvartsten paa den ene Side Alteret, og ved at opnaa et andet Tema paa den anden Side, fremkom en Plads egnet dertil imellem to Pilastre, og ved omdannelse [illegible] ved Farven, at hele det flove daarlige Rum, hen

bagt han et virkeligt hyggeligt
Kirkerum i Harmoni med
Billedet. Jeg maa sige at jeg
synes, han ha skilt sig med
stort Alvor og med megen Dygtig=
hed og Kraft fra Opgaven, en
kraftig strømmende Bevægelse
fra Oven ned gjennem Englene til
Hyrderne og tilbage fra dem
opad gjennem Levende og dødes
Linjer, klogere end jeg
vist nok kunde han gjort
det. – Jeg tillad mig – det
er for Folk som Du jo en
meget ringe Ting, men
for os, der havde med det at
gjøre i fælles Ansvar, en
stor Begivenhed.
Jeg har jo en Følelse af at

4

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 29 Nr. 8 D

dersom denne Opgave var kommet til Stefan for et Par Aar siden, og han da med samme Alvor og Kraft havde løst den, ville han næppe være blevet stemt ud af den fri Udstilling efter 7 Aars Gæsterolle. For dette var en stor Indsats og et gjennemarbejdet, hvad saa end maatte kunne indvendes imod den.

Jeg nægter ikke, at denne Udstilling har været en meget svær for mig tungere end for Stefan selv; de har taget det meget storsindet og smukt. Han er nu vel tilfreds med at udstille paa Charlottenborg, selv om det i Øjeblikket vist nok var ham bittert. Dersom jeg ikke havde været gammel og Invalid (De aner ikke hvorledes jeg har det, og hvad det koster mig af Kamp at arbejde) vilde jeg være fulgtes med ham ud af Udstillingen. Ikke i Vrede; – men jeg følte den Udtalelse som væsentlig ogsaa et Mistillidsvotum til mig. Jeg har altid følt mig usikker derinde, nu syntes jeg, jeg egentlig fik en Afgørelse, ogsaa for mit eget Vedkommende. Men jeg ved, at det vilde være økonomisk Selvmord; og jeg ved jo, at Meningen var ikke at saare mig; Og jeg er nu glad for at jeg ikke fulgte min første Indskydelse.

Siden har den frie Udstillings Styrelse jo været saa god at skaffe mig en Understøttelse paa Finansloven, som jeg (skønt principielt imod offentlige Understøttelser) under min Sygelighed og Alder er meget taknemlig for. Ja – jeg turde vel ikke have skrevet alt dette; men det kom op i mig da jeg nu saa Stefans energiske og virkelig sunde, alvorlige store Altertavler. Tilgiv mig. Den Smerte var egentlig glemt. Men sommetider maa man have Lov at betro sig til en Ven. Og nu er mit Sind roligt, og jeg synes atter, at jeg har Lov at hænge ved Den frie Udstilling, selv om jeg ikke kan sætte saa megen Kraft ind paa mine Billeder, som tidligere. Om det egentlig var bedre derved er et andet Spørgsmaal,

– for en selv er det Samvittigheden det gælder, hvilket kan være dem det samme, der ser paa dem. Billederne

Ja nu synes det jo, som om de i Aar baade lokke „Fynboerne" og maaske ogsaa „Grønningens" Kunstnere ind iblandt os igen. Det er ogsaa stygt at have et Svælg mellem dem og os. Men kan De huske, (for De var vist med,) da vi – jeg husker især Din Søster, der talte varmt ~~deri~~ derfor; var stemt derfor ved et Møde i Munch-Petersens Kontor nogle Aar efter Udtrædelsen, at Stuckmann der nu paa den extraordinære Generalforsamling d. 6te Decemb talte saa indtrængende for at optage dem, hin Gang ved en voldsom Kritik advarede imod dem, netop ud fra det Synspunkt, at vi i vor Godtroenhed

5

ikke fortalt os, hvilke Plager vi
vide paa Møderne, da de var besjælet
af en anden Aand end vi og ikke tager sig
altid til Fordel men intet gør til Gengæld
og kun bruger vor Forlegenhed til
at trænge os andre op i en Krog -
maaske ud af Udstillingen.
Da jeg forklarede ham dette forleden,
Aften svarede han, at han skulde da
have forandret sig aldeles, og det havde
Fynboerne og Grønningens Folk
ogsaa, ja selv Goldschmidts Karak-
ter var. Aarenes Løb helt ændret.
Hvad betyder for mig at sælge et
slot? Men maaske spiller han
ikke den Rolle iblandt dem som
før. Tonen af ~~tre~~ Fynboerne
endelig ogsaa tidligere Medlemmer
saa som Rostrup Bøyesen og Karl
Schou og vist flere, som er naturligvis
hvis de vil komme ind, vil foreslaa
og som vi nok ikke kan undgaa saa.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 29 Nr. 8 E

Rastrup B. er egentlig god og var
men egentlig vanskelig, hvis man er
af en anden Mening i praktiske Spørgsmaal.
Rud Schou har maaske sine gode Sider
og i Særdeleshed sætter jeg hans Politik højt.
Maaske ikke min Tyl, men han har altid
staaet mig imod – jeg mener vist nok
saa usympathisk. Jeg kunde da ogsaa
høre paa Niels, at han syntes han ikke, vi kunde
tage op. Men hvordan undgaa saadan noget
naar hans Kammerater kommer ind?

– Naa, den Spørgsmaal, der
kan være af stor Vigtighed for dem, da
er aldeles afhængig af den Indflydelse,
har [illegible] ikke stor Vægt for dig.
Din Deltagelse er jo, saavidt jeg skønner
med en Tvivl, dog der Fortællinger
eller [illegible] ikke Nebel. Tilgiv
at jeg har talt dig derom.
Dog – for Jakob Thomas kunde
det jo dog have sin Betydning.

Jeg hørte forleden en Antydning
af, at Du nu for Tiden arbejdede i Sund.
Hvem der kunde kigge derover – skønt
der er vel for Stilladser intet at se
med paa. Aa jeg glæder mig saadan
over denne smukke ansvarsfulde Opgave
for dig, en Lykke synes mig at kunne
Kræfter og Tanker i Ord [illegible]
Agent for denne Opløftelse.

Ja nu stunder Julen til, hvor
I vel alle er samlede. Gud give
da af sin Naade, hvad jeg sikkert tror
at Følelsen af Fællesskabet
vel overskaale Savnet.
Men mærkes maa det jo. – Gud glæde
Jer alle inderligt!

Mon Niels skulde være for hjem-
gaaende fra England? Jeg hørte
forleden, at Gunnar, med [illegible]
venter paa ham for at nyde
godt af hans Dygtighed i en Opgave
han begge end med [illegible]
selv til, og som først lod til at =

skulle blive epokegørende og til
en sand Velsignelse for Landets Økonomi
men som man lader mærkelig stille.
Men G. kan [illegible] tænke sig, og
Kapital skal der nok ogsaa til.
Mænd der virkelig Sagkundskabs Hjælp
kan nok heller ikke denne indsamles;
Men jeg kunde gerne kende Dr. Niels.
Det vilde interessere mig meget at gense
ham.

Hvordan var Jul at blive ved jer alle.
Aas er her ude ikke en Gang Juleaften
han er nok længe bunden til Landskrona
hvor han har et Engagement. Han havde
forleden for ganske kort Tid siden en stor
Glæde af en Koncert i Lund, i Studenter-
skaaret, hvor han høstede et [illegible]
Bifald og blev meget hædret. Men
det aner De vel næppe noget om.
At Jul [illegible] i Lunden, og om
Slatthornet vil tillade os at indbyde
Steffensen med Hustru og Børn er højst [illegible]
godt al over sammen; [illegible] godt at ~~[illegible]~~

hver for sig hver paa sit Sted; han takker Vor Herre for Julebrevet, det er dog
det der først gjorde dette „Samling“. [illegible] tag de bedste Hilsener og [illegible] for
Johanne. En velsignet Jul. [illegible]

6 Mandag 15/12-24

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 29 Nr. 8F

Det er jo dog vel sjældent jeg i de senere Aar trætter Dig med mine usalige lange Breve. Du kan vel i disse mørke Dage nok taale et Ark endnu. Jeg tænker mig Du ikke kan male men maaske tegner. Men jeg skrev om Stephans Alterbillede her i Sct. Hans Kirkerum, som han brugte som Malerum i Sommerferien ude og han fortalte Dig, at vi i den Tid havde den store Oplevelse at have Christen Jul hjemme – mellem 5-6 Uger – fra London efter to Aars Fraværelse. Han lever der som Sanglærer, hvorved han ypperlig ernærer sig. Vel endnu kun med smaa Indtægter og usikker Existens men dog med godt Mod og nu saa udtalt Overbevisning, at han nu vilde tage sig det ulykkelig, dersom han skulde forlade London. Da vi havde Aa's hjemme, efter at han hele Vinteren havde studeret Musik i Wien, var altsaa alle Elisabethes tre Sønner samlede, og skønt Du ikke kender dem ret meget, ved Du maaske nok at de hver for sig er ejendommelige og berigende for os at være sammen med, Aes ved sin Musik, Stephan ved sine alvorlige Tanker, ædle Karakter og levende Kunstinteresse, og Chr. Juel ved sin Charme, sit oprindelige Liv og sin uhyre store Glæde over alt at være lykkelig. Aïs er stille af Væsen og taler mest gennem Tonerne. Chr. Juel taler, fortæller, forklarer, man kan høre paa ham i Timevis, for alt er karakteristisk og klogt. Han har levet flere Aar i Tyskland og nu i England, har været Sanger, — praktisk Forretningsmand — og nu atter Musiker og Sanglærer, hvor en uheldig Evne til at lære Mennesker at kende, vinder Venner blandt høje og lave hvor han er og oplever derved mange mærkelige Ting. Som Forretningsmand kom han til London, træt ved personlig Virken at skulle komme paa Tingene til anderledes at glide end pr Korrespondance — men uden Kapital og uden tilstrækkelig personlig Protektion — var Kampen uigennemførlig, og da alle hans Ressourcer var udtømte vendte han først tilbage paa sin Musik, hvilket ogsaa er det for ham naturlige, — hans Natur er ([illegible] efter sit 8 Aars [illegible] som Fader kunde [illegible]) men efter mange [illegible] Søgninger [illegible] absolut kunstnerisk af Evne og [illegible] sit Tilsnit.

Men han nødte ikke lade mig forstaa, hvilken svær Tid han havde baade med at opgive det praktiske og endelig det kunstneriske, hvorunder han led meget, [illegible] til Tider og havde uhyre [illegible] at overvinde. Men han er bl.a. begavet med en ufattelig Energi og en stor baade Tilpasningsevne men ogsaa Tilpasningsvilje — og efterhaanden lykkedes det ham at komme ind i Centrum af Musiklivet i London, og dette Alt saa meget ved Anbefalinger som ved egne Præstationer.

Han havde for et Aar eller mere siden den store Ære og mærkelige Oplevelse paa Londons Universitet at give to Folkeviseaftener, som Universitetet havde ved første Gang at give — forvist! — en dundrende fin „Dinner" for ham og hans Ven lector Jacob Helweg, der havde Foredrag om danske Folkeviser, og 2den Gang var at indbyde ham til at gentage dem imod Honorar, ikke var noget ganske almindeligt og gjorde

ster Opriget og Lykke. Og ved sit meget dra-
matiske Foredrag stiller han altsaa: det
Englænderen, ser han Falk nedig og
fik dømt Forbrydelser mod pennagende
Falk i Mørkhens Vinduer. – Og nu har han
ligr haft en lignende Falkeniaften
endbudt af det berømte gl. Universitets
Cambridge (Oxfords Rival) ~~at~~
endbudt – ovenpaa – af Universitetet
og med lignende over Forventning lykkeligt
Udfald. Her havde han ogsaa et fortrinligt
af ham udvalgt og indøvet Damekor.
Takket være F. Jerndorffs Udførelse af
Falkevisen. Nu – det var godt, kul-
tiveret, fint – men lidt teatermæssigt,
og hørdt Jerndorff udøve ikke i ikke men
det naturligt dramatiske. Og – Ak for at kriti-
sere disse noble Kunstnere men førend
det er sandt, lidt taaleagtigt. Ole Jul
har en betydelig dramatisk Evne, og jeg
tænker mig nu ind han gør det bedre endnu.
En Ting er mig uforstaaelig at Vidunderet derom
han træn saa gjennemsnitlig og bedaarende
Bellmans sange, at specielle

7. svenske Bellmanskendere – Svenskerne har erklæret, at ingen nogensinde havde fortolket Bellmann saa udmærket, og har sat hans Svenske [illegible] [illegible] til Svenskernes Jubel. Men at [illegible] for Bellmann, der jo ikke lader sig oversætte, i England og bringe Musikere og intelligente Musikelskere til at begejstre ~~ham~~ sig, skønt de jo kun af en kort Redegørelse for Indholdet forud kunde faa en dunkel Forestilling om det, det fordrer jo [illegible] baade musikalske, poetiske og levende dramatiske Evner. Hans Sangstemme er ikke af Naturens indtagende, og en megen Teknik har han ved [illegible] erhvervet sig, saa han er en af de Kyndiges [illegible] behersker det hele – Stemmen selv vil aldrig kunne faa Charme i sig selv. Alligevel formaar han ved et levende, fint, gennemfølt Foredrag at faa det til at klinge, saa Folk i London netop ogsaa roser hans Stemme den han slet ikke selv vil honorere. Sanger vil han ikke være, men Sang paa

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 29 Nr. 89

dagog. — Ak forlåd mig — jeg forglemmer mig i det [illegible] for min hjemvendende og savnede Søn er i mine Tanker, at jeg [illegible] Lôs. Men Ole [illegible] har tidligere været vanskelig at faa Hold paa, har haft meget i sin Natur at kæmpe imod, men har ved alt hvad han har gennemkæmpet udviklet sig til et godt alvorligt Menneske, [illegible] jeg er Gud taknemlig for. Tilgiv derfor min Vidtløftighed.

Du fatter dog, at denne Sommerferie der minder mig om min Feriemaaneder i Skamlings Præstegaard var mig meget dyrebar, og hvor ved Elizabeth han frygtelig. Tonerne klang fra Morgen til Aften afløst af levende Tale, og Stephans [illegible] ved Smaa børns bragte Liv og Glæde med sig, — — men det hele (ved de Gerhard er meget [illegible] hvor saa alle raaber højt)

opaa et anstrengende.

Enden, Johannes min anden Søn, var og er den med Alt vaak. Af Naturens Kræfter, snart et halvt Hoved højere end jeg, men kun henved 15 Aar, er han af den abnorme Vox svækket, hvor Appetit Udvikling i [illegible] afmaller alligevel, og en vældig Bokser og Idrætsmand, theoretisk lige saa vel funderet som praktisk [illegible], hvor han maaler [illegible] gaardsstille, og i et Aars Tid endnu [illegible] for stærk Hovedpine, til overvældende Træthed og deraf følgende Nedtrykthed i Sindet, Jeg har ham slet ikke [illegible] kunnet [illegible], og er han alles efter 3/4 Aars Vegetere, [illegible]. Latinskolen, men han maatte tage ham ud igen, og nu gaar han og faar 1 Times daglig Privatundervisning ud paa Kostskolen. Og de kan ikke maa sættes til noget, eller til regelmæssigt Arbejde, før Appetit vaa øjeblikkelig melder og samme,

er der aabenbart [illegible] at gaa
en venlig Taalmodighed paa Overgangs-
aarenes Afslutning, efter hvilken Lægen
siger, han kan blive stærk og sund som
før. Jeg haaber det. Men du forstaar
at det giver os begge – især Johanne
som med Barn [illegible] ikke saa let
Bekymring og Forlegenhed. Han er
en god [illegible] karlig Dreng, med
Lyst til Læsning (altid gerne ved Bøger)
videbegjærlig og flittig – men ikke
musikalsk. Ja han tegner og model-
lerer og som Sportsmand er meget
interesseret i Anatomi, er jeg helt
bange for han skulde holde paa at
opholde sig paa Sculptur, efter
som Bergens [illegible] og især
[illegible] for ham. Men
da jeg nu har tre Sønner der er
[illegible] forbi med „Kunst-
macheri" synes jeg det [illegible]
~~vi~~ saadt paa de gl. dags [illegible]

der videre skulde ind ad den Vej. Jeg har [illegible] Valget skal
men jeg synes Spørsmaal om hvilken Vej. [illegible]

8.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 29 Nr. 811

Ja, da du nu har maattet høre om
alle Børnene, saa maa du finde dig
i ogsaa at høre om Johanne. Du
kendte hende jo kun saa lidt. Agnete
[illegible] hende ved aldrig at være [illegible]
sød i mod hende, og da hun [illegible]
hende [illegible] sidste Foraar var
Agnete saa kærligt interesseret i
Johannes Befindende, hun da selv
var saa svag. Ellen og Johanne [illegible]
for rask, men hun har [illegible] fra
det vi [illegible], det andet gik [illegible]
ved hint Fald ned [illegible] for nogle
Aar siden. Og det [illegible], da det
[illegible], ikke var det bedste,
[illegible] efter at han [illegible]
de bedste Anbefalinger for Bør-
nene, [illegible] siger om hende og
at denne Elisabeth kunde se
hende som hendes Afløserske
hos mig [illegible]

hende for hendes Kærlighed, Godhed
og Omhu for mig. Altid gaar jeg
til næste Skridt, uden hun tilsvarende
sørger; jeg kan slet ikke forklare,
da jeg pludselig kan faa disse
voldsomme og farlige Anfald af Hjerte-
krampe, der er ganske afskyelige. U-
det er for en yngre Hustru at være bunden
Baand. men ikke blot klager
hun aldrig, men er en saa uhyre
sød, trofast og kærlig Hustru,
og ~~vor~~ sød med Elisabeths Børn
at Los, som sagt – det har jeg
inderligt været velsignet med.
Og jeg føler, jeg skylder hende
end mere af mine allerbedste Venner
der ikke selv har haft Lejlighed
til at iagttage det, at sige,
hvor meget en sand Velsignelse
og Hjertens Glæde.

NB Føl dig ikke forpligtet til at skrive. Et lille Brevkort kun
en Tak for modtagne [illegible].

Aa – – det er maaske lidt svært
for den der savner en afholden prægtig
Hustru. Dog – det vil dig ikke begribe
og at tage Forargelse deraf.
Ak ja – Tingene er saa forskellige
og jaddelt. Saa har Ovid
Gengæld den Lykke at være
den der Renselse og hende
lykkelige Opgaver og ej
de Folks Taknemlighed og
at kunne i deres Værker forher-
lige Guds Navn. Hvormange
faa den Naade.
Velsigne Dig Søs
I gode Jul med
Sorg og Glæde men
styrke og dertil med alle
Dine prægtige Børn!
[illegible]